

Les sortides, una activitat per aprendre

La intenció d'aquesta activitat és reflexionar sobre el tipus de consigna que plantejem als nostres alumnes en les propostes de treball fora de l'aula.

Per a parlar-ne, ho exemplificaré amb una sortida geològica que vaig fer amb els meus alumnes de sisè de primària de l'escola Estel-Guinardó de Barcelona.

Com a treball previ a la sortida, proposo als nens i nenes de fer una petita recerca bibliogràfica sobre l'indret on anirem: localització (comarca, muntanyes, cursos d'aigua...), història i població, i d'altres informacions. Això els ajuda a anticipar el que trobarem en el lloc mateix, els crea expectatives sobre la sortida i els enfoca la mirada cap als aspectes que després seran objecte d'atenció educativa.

Un cop allà, i mentre els nens i nenes esmorzen, aprofito per marcar un itinerari per el qual es desplaçaran autònomament en petits grups amb diverses parades que plantegen interrogants a resoldre.

De tornada a l'aula, cal posar en comú tots aquells aspectes en els quals ens hem fixat a la sortida. És moment de recordar les situacions emocionants que hem compartit i d'intentar arribar a consensuar aquelles idees que ens ajudaran a millorar el nostre coneixement.

La sensació després de la feina és de gran satisfacció, tan per part meva com dels alumnes, però les preguntes que he plantejat en l'itinerari em creen un seguit d'inquietuds, de les qual en faig partícips als companys i companyes del grup de ciències de l'ICE. De l'intercanvi d'opinions, en

sorgeixen les reflexions que recollim a continuació.

Quines preguntes ens interessa plantejar ?

- Que ajudin a diferenciar l'observació de la interpretació

Observació

En aquesta roca hi ha fòssils. Busca'ls

Aquesta és la roca que quan miràvem el paisatge quedava a la part inferior.

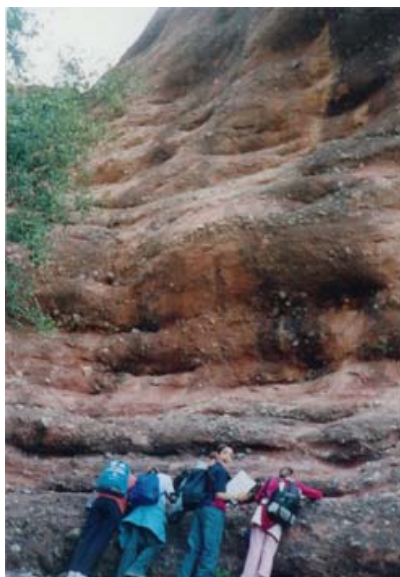
Observa els còdols que conté.

- Són tots del mateix tipus de roca ?

- Reconeixes alguna roca ? Quines ?

- Són tots de la mateixa mida ?

- Aproximadament, quant mesura el més gran ? I el més petit ?

interpretació

Què ens diuen aquests fòssils sobre l'origen d'aquesta roca ?

Aquests còdols són arrodonits. Per què et sembla que ho són ?

- Que ajudin a desenvolupar la capacitat de predir

Com et sembla que serà aquest paisatge d'aquí a un milió d'anys ?

Quines restes fòssils penses que quedaran dels nostres temps ?

- Que ajudin a desenvolupar la capacitat d'inferir

Dibuixa com t'imagines aquest paisatge fa 200 anys

- Que ajudin a fer el pas entre el llenguatge científic i el quotidià, afavorint el canvi de registre lingüístic en ambdues direccions

Llegeix el rètol: "El cingle i la balma". Com explicaries a algú que no hi veu què és una balma?

A començament de curs vam definir el conglomerat com una roca feta de pedretes de mides diferents. Escriu la definició del que és un conglomerat utilitzant el vocabulari que hem anat treballant aquests dies (roca sedimentària formada per còdols que tenen el seu origen en d'altres roques que ja existien i que han estat arrencades per l'acció de l'erosió)

- Que promoguin diversitat de respostes possibles, obertes, ...

Front la pregunta "Acosta't a la roca, hi veus fòssils?", on els nens i nenes només poden contestar: "Sí (o no !)" sembla més interessant de plantejar-los: " En aquesta roca hi ha fòssils, busca'ls i descriu el què veus " .

Obrir després l'observació cap a preguntes més interpretatives afavoreix poder veure múltiples aspectes d'un mateix problema, contrastar opinions al voltant de les diferents solucions, valorar els fets des de diferents punts de vista.

- Que ajudin a establir relacions entre el món natural i el món social

Quins recursos naturals s'han aprofitat per a fer aquesta edificació (ús de la roca natural com a part de les parets) ?

Una construcció així, a quins altres llocs es podria fer ?

- Que incorporin aspectes que facin reflexionar sobre els valors i les actituds
Creus que han estat respectuosos amb el medi en fer aquesta edificació ?
- Que ajudin a prendre consciència del propi coneixement
Què creus que aprendràs en aquesta sortida ?
Pensa 2 aspectes que no t'han quedat clars després de la sortida

